

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ

Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELJELŐ: SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Várospolitikai film-feliratok

(In.) A közélet vásznára rávetülnek a várospolitikai árnyak és tovább perog a film. Egy furcsa és zavaros burleszk-darabot adnak, melynek közismert tájain *kézenfogva* lépked az egymással ellentétes, de színházpolitikai ötletekben teljesen megegyező ós-liberális irány a Hegymegi-féle ellenzékkel... Akár csak Zoro és Huru... A két jeles filmstar, akiknek közismert arcfintórait premier planokban szinte felesleges is bemutatni, újra meg újra azt az *egyetlen* témát és *három-négy* trükköt higitja fel, amelyen ma már mosolyogni sem tudunk. Unalmas, régi és agyoncsépett kis ötlet. Hogy ugy mondjuk: *népnek való darab*. És ez a momentum ösztönöz bennünket arra, hogy egy-két új felirattal érthetőbbé tegyük a szezonláger-filmet: *hadd értsék meg a népek is...*

Hegymegi Kiss Pál, a lelkes színházbarát és népszerű habitué, szeméhez illesztett láncszóval nézi a kulturaprogramot, mely a közház falai között évről-évre oly áldozatra kész *megajánlással* folyik... A mozgékony ellenzéki vezér, ki még a káskán is kulturcsomókat keres, ezeget megelégedten bólint. *Tapsol a városi színházpolitikának*. Utóvégre is száz operett-előadás fölér tiz csigekerti kuttal s így az öntudatos választópolgárok nem halnak szomjan. Szabó Jucitól Olympiáig, — Goldstein Számítól a vörös színlepos klasszikus-szerzőkig annyi sok kultúra halmozódott már fel, hogy azt csak közös platformon lehet elviseelni... Összefog tehát a kétféle liberálizmus: az *ellenzéki* s a *hivatalos*. Elindulnak a színházi válságot megoldani... S valljuk meg őszintén: *ebből lesz a mozi*.

A liberális etika egyetlen megoldást ismer: *„Jellemelni a moziki végalmi adóját s ugyanakkor a Csokonai-színházét elengedni.”* Ez körülbelül annyit jelent, mintha a világ-bajnok Nurmí ballábát leamputálnák azért, hogy a többi versenyzők nagyobb eséllyel indulhassanak az olimpiászon. Vagy például a református nagytemplom két tornyát lerombolnák, hogy a városháza ne léssek annyira alacsonynak... Olyan ez, mintha valaki a lakótársait beoltaná tüdővész-bacillusokkal, hogy ők a krónikus gégehurutja ellenére is a ház legegészségesebb emberének tartásák. Vagy hogy tovább fűzzük a hasonlatot: Debrecen város belterületén megszüntetnék a vízvezeték, hogy a külsőségi tifusz-megbetegedések arányszáma ne legyen rosszabb a belvárosnál...

És most az lehetne a filmfelirat, hogy — *„miért épen a mozikon keresztül kell a színházat fölsegélyezni?”* Hiszen minden kis fillér, amit az emberek szórakozásra s kulturszükségletekre költenek, kárára van a színháznak is. Ezen az alapon lehetne csukni a nagyerdei strandfür-

dót, Bika-kávéházat és a cukrászdákat, ahol a könnyelmű emberek fürdő-kabinokra, habos kávéra és — horribile dictu — jeges csokoládéra költik el azt a pénzt, amin harmadrendű támlásszéket is vehetnének. Eőt mitöbb, az is megtörténik, hogy egyes szülőkörű polgárok szép-irodalmi s tudományos könyveket vásárolnak egész éves páholybérlet helyett... Állítson tehát a Csokonai-színház egy *ellen-Méliusz* kereskedést, egy *ellen-Galambos cukrászdát* és nyisson a foyerben egy szénsavas-forrást, mert könnyen megeshetik, hogy Balatonfüred fürdőigazgatósága a nyári szezon alatt konkurenciát csinál a „Gyurkovits fiúk” debreceni előadásainak... És hogy ezt Hegymegiék a várossal együtt még nem tervezték ki, azon fölötté csodálkozunk. Tudunkkal ugyanis Balatonfüred épügy „kursuszekben” van, akárcsak nálunk az Urania-mozi...

Van erre nekünk egy másik feliratunk is: *„Miért csak azóta veszedelmes a mozi, amióta az ÉME, Ker. Liga s egy állásból elűzött, menekült magyar közisztiviselő tulajdonában van?”* Miért nem emelték fel annakidején Fejér Ferencék vigalmi adóját s miért nem fáj például város-házi körökben az a telegkönyvezett tény, hogy az *őspolgári* jelleggel nem rendelkező Magyar Általános Hitelbanknak összesen hat házastelke van a Piac- és Arany János-utcákon? A debreceni moziki tulajdonosai szívükből-lelkükből örülnek, ha azt tudják, hogy olyan derék és minden tekintetben puritán becsületességű, keresztyén magyar embereknek, mint amilyenek a Gyarmathy Istvánok, családi házaik vannak? Miért fáj tehát a tuloldalon a Szabó József alispán sokat emlegetett „*emeletes ház-sora*”? Mi végignéztük a debreceni háztulajdonosok jegyzékét, de egyetlenegy emeletes házat sem találtunk, ami az övé volna, sőt földszintes ház is csak négy van „Szabó József” néven s ezek közül is három nem azonos a mozi-igazgatóval... És ha övé lenne a londoni Piccadilly, kilenc-tíz newyorki felhőkarcoló, ha a mozgósínházak őt megillető jövedelméből megvásárolta volna az Eiffel-tornyot s a kínai császár hetven kilométeres pagodáját: ugyan, kinek mi köze volna hozzá...?

Amikor végigfutunk a debreceni háztulajdonosok névsorán és tétova szemünk átsiklik a sok Franckön és Weiszon, Pollákon, Frenkelen, Lichtbiaun, Glückön, Preizleren, Mondscheinson, Finksteinon, Kleinson, Ehrenreichon és Kupfersteinon: elgondolkozunk azon, hogy milyen jó lehet „*tösgyökeres debreceni civis*”-nek lenni. Nekik nem rójják fel, hogy házakat vásároltak a szesznagy- és tudom is én, miféle kereskedések jövedelméből, melyeket a vevőközönység a színházi pénztár nem kis kárará az ő kasszájukba hordott össze... És ugyanakkor a keresztyén-nemzeti tulajdonban levő debreceni moziki örökös céltáblái a színházi politikuskoknak... Mert ne felejtsük el,

hogy a Vigszínház-mozi s a katonai Tiszti Kaszinó mozija egy percig sem láttak egymásban üzleti ellenfelet, az ébredő magyarok tagjai eljárnak Csomor Gyula mozijába. A „*konkurrens*” tehát nem veszekesznek, de a városi politika mindent elkövet, hogy a Csokonai-színház egy *lényegileg teljesen más vállalkozás: a mozi leszorítása árán* tudjon ugyanennyire felemelkedni.

Hát ez — enyhe felirást alkalmazva — *helytelen s egészségtelen* dolog. A színházi válságot ilyen uton nem fogják megoldani *soha*. A ke-

resztyén-nemzeti irányzat ellenzőinek tehetetlen haragját megértjük ugyan, sőt azt is meg tudjuk magyarázni, ha például egy Hegymegi Kiss Pál elkeseredésében még a Manszot is megcélozza egy rája nem tartozó ügyben, — a kívánt célt azonban végig elménnel nem bírjuk felfogni.

És itt jön az utolsó felirat: *„Házi-mozit a városnak!”*

Uram-Istenem, minék? Nem elég mozi az, ami itt történik a szemünk láttára?...

Véget ért az OFB javaslat általános vitája

A gazda képviselők a részletes tárgyalás alkalmával erőlyesen állást foglaltak az állam elővásárlási joga mellett

Budapest, július 4. A Ház mai ülésén harmadszori olvasásban elfogadták az önkormányzati igazgatás folytonosságáról, a Szerbiával kötött gyámügyi egyezményről és az Ausztriával kötött kereskedelmi pótegyezményről szóló törvényjavaslatot, — majd áttértek az OFB-javaslat tárgyalására.

Farkas István: Kifogásolja, hogy a földosztás nem történt meg olyan formában, amelyet a szociális és a gazdasági helyzet megkívánt volna. Majd azt igyekszik bizonyítani, hogy a nagybirtokos osztály nem mindig tanúsított hazafias magatartást. A javaslatot nem fogadja el.

Mivel ezután szólni senki sem kívánt, az elnök a vitát berekesztette. Mayer földművelésügyi miniszter: A javaslat senkire közterhet nem ró és szem előtt tartja a megváltást szenvedők és a földhöz juttatottak érdekeit. Számtalan előterjesztés került hozzá a földreform pénzügyi megoldását illetően, de valamennyi sokkal súlyosabb feltételű volt, mint amit a javaslat foglal magában. A javaslat nem a megváltást szenvedettek érdekeit tartja egyoldaluan szem előtt, hanem annak

a sok kisembernek javát is, aki földhöz, vagy házhelyhez jutott.

Az a nagy összeg, amely a megváltás folytán az országba kikerült, a gazdasági élet hasznára fog válni.

A Ház ezután általánosságban elfogadta a javaslatot.

A részletes tárgyalás

alkalmával nagyobb vita indult meg a 6. szakasznál, annak két kardinális pontja ügyében, nevezesen az állam elővásárlási joga és a földművelésügyi miniszternek adásvételi szerződések körül gyakorlandó jóváhagyási jogának biztosítása tekintetében.

MÁRK ENDRE NEM LEHET ELNÖKE A DEBRECENI ÜGYVÉDI KAMARÁNAK

Ezután felolvassák Hegymegi Kiss Pálnak az igazságügyminiszterhez intézett interpellációját Márk Endrének a debreceni ügyvédi kamara elnökévé történt megválasztása tárgyában. Indokolásában elmondta,

hogy a legutóbb tartott kamarai választások alkalmával a kamarai választmány és a tagok Márk Endre dr-t választották meg az üresedésben volt elnöki tisztségre. Ezt a választást az igazságügyminiszter ha-

Rassai Károly a szakaszban burkolt intézkedést lát az állampolgárok osztályozása tekintetében. Kéri a szakasz elvetését.

Ezzel szemben Csontos Imre a jobboldali pártok helyeslése közben rámutatott arra, hogy *aké a föld, azé az ország*. Helyesen cselekszik a kormány akkor, amidőn a multon okulva a földbirtokforgalmat bizonyos megkötésektől teszi függővé.

Rassai Károly: Hadik János gróf másként beszélt. *(Nagy zaj a jobboldalon.)*

Csontos Imre: Más Hadik János grófnak az érdeke és más a milliók érdeke. Mindenkinek,

a kormánynak és a Ház többi tagjának kötelessége, a nagy nemzeti szempontokat szemelőtt tartani.

(Helyeslés és taps.)

Bródi Ernő: Szintén amellett sorakoztatja fel érveit, hogy az állam elővásárlási jogára nincs szükség és Csontos Imre beszédét reakciónak nevezte. *(Gúnyos derűtség a kormánypárton.)*

Simon András: *Mióta reakciós a néptömegekről való gondoskodás? (Zaj a baloldalon.)*

Szabó Imre: Ha egyszer valakinek a kezében a föld megszusott, úgy nem azt kell nézni, hogy ki ad többet érte, hanem nemzetvédelmi szempontot, hogy kinek kezébe kerüljön a föld.

Csik József: Nézete szerint a földbirtokrendező eljárás még nincs befejezve és a szakasz módosítást nyújt arra, hogy földhöz jussanak azok a kisemberek, akik a magyar föld védelmében annyit szenvedtek a lövészárokbán.

Farkas Géza: Ez bolsevista beszéd! *(Zaj és ellentmondások.)*

tályon kívül helyezte. Arra kérte a minisztert, hogy figyelemmel a régi precedensekre, változtassa meg álláspontját és a rendeletet vonja vissza.

Pesthy Pál igazságügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy a kamara elnöki tisztsége behívás útján nem tölthető be. Ha az elnöki állás megürül, úgy a teendőket az elnökhelyettesnek kell ellátni. Őt a törvényes helyzet magyarázása vezette az intézkedésében és

precedens alkotás szempontjából sem tehetette meg azt, hogy az ügyvédi kamara autonómiáját megsértse.

Hegymegi Kiss Pál viszontválaszában újból hivatkozott a régi precedensekre, mire **Pesthy Pál igazságügyminiszter** hangsúlyozta, hogy semmiféle precedens sem tudja álláspontjában megingatni, mert ha eltérne attól, nem látná biztosítottnak a kamara alkotmányos jogait.

Az ülés 7 órakor ért véget.

Ellentétes hírek Amundsen megmentéséről és haláláról

Orosz jég-törő harca a nyolc méteres jégtömbökkel

Berlin, július 4. A Lokalanzeiger tromsói jelentése szerint a **Lewer Brothers** angol cég tulajdonában levő **Albion** jacht egy norvég halászcsoport segítségével

megmentette Amundsent és társait,

akikre a Spitzbergák déli csucsának vidékén akadt. Mindkét hajó utban van Tromsö felé. A **Marina I.** olasz hidroplán, amely már napok óta Tromsöben vesztegel, elindult a két hajó felé. A hirt más forrásból nem erősítik meg.

E hír után pár órával Oslóban az a hír terjedt el, hogy Norvégia északi partjain megtalálták Amundsen holttestét, melyet a tenger árja a part felé sodort. Ezt a jelentést szintén nem erősítették meg.

Emelkedtek a létfontartási költségek

136 millió passziva a külkereskedelmi mérlegben

Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter most bocsátotta ki május-ról szóló jelentését, amely szerint a Magyar Nemzeti Bank értékkészlete május folyamán 10 millió pengővel emelkedett. A postatakarékpénztárnál és a budapesti 13 legnagyobb pénzintézetnél elhelyezett takarékbetétek álladéka májusban 12,2 millió pengővel emelkedett, a hó végén

összesen 419,1 millió pengő volt.

Az 1928 év első hat hónapjában a külkereskedelmi mérleg 136,4 millió pengővel volt passzív. A létfontartási költségek indexszáma májusban a lakbért is beleértve 114-ről 117-re emelkedett. A nyilvántartott munkanélküliek száma 14,230, ami az egy év előtti helyzettel szemben 4,2% csökkenést mutat.

Huszonégy éven aluli magyar állampolgárnak nem adnak vizumot az oláhok

A budapesti oláh követség bukaresti utasításra jár el és irredenta veszedelmet emleget

Budapestről jelentik: Genfben egyre több szó esik a vizumkényszer megszüntetéséről és azt nem egy nyugati államban lényegesen enyhítették is. E törekvésekkel szemben főleg Románia részéről mutatkozik ellenállás.

A múlt év őszén az oláh kormány egyenes utasításra a budapesti oláh követség

megtagadta a vizumot a 14 éven aluli gyermekek számára, akiket még szülőikkel együtt sem engedtek Erdélybe.

A magyar kormány diplomáciai közbelépésére az oláh kormány viszavonta ezt a rendelkezést, de nem teljes mértékben, hanem azt odamódosította, hogy az oláh követség adott ugyan beutazási engedélyt, ha azonban a gyermek önálló utlevéllel utazott, akkor is a követségen a kísérő utlevelébe beirták a gyermek nevét és amikor a kísérő vissza akart térni Magyarországra,

csak úgy engedték át a határon, ha a gyermek is vele volt.

ujabb vizumnehézséget támasztott. Kiskorúaknak, vagyis

24 éven aluliaknak most egyáltalában nem ad ki vizumot.

Ezel az intézkedéssel Románia a magyar ifjúságot teljesen elzárja annak lehetőségétől, hogy Erdélyben lakó rokonságát felkeresse.

Az oláh követséghez többször fordultak információért ennek a rendelkezésnek az okai iránt, a követség azonban minden részletesebb felvilágosítás elöl a lakonikus válaszal zárkozott el, hogy szigorú bukaresti utasításra járnak el és módjuk sincsen ilyenformán arra, hogy a helyzeten változtassanak, vagy pedig egyesek javára kivételt tegyenek

Erdélyből kapott értesülésünk szerint az oláh kormány ezt a rendelkezést az agent provokatórok legújabb

akciója következtében adta ki, mert Erdélyben főként a Magyarországon tanuló erdélyi egyetemi hallgatókat fogták be a legkülönbözőbb „hazaárulási”, vagy ahogy ők nevezik, irredenta körökbe és a román sziguranca állítása szerint a Magyarországon tanuló ifjúság már eddig is sok kellemetlenséget szerzett „irredenta” magatartásával az oláh hatóságoknak. Ugylátszik,

ezt akarja Románia megtorolni azzal, hogy a magyar állampolgárok gyermekeinek Erdélybe való utazását lehetetlenné teszi.

Most, hogy a nyári szezon beálltával ismét megrohanják az Erdélybe utazni akarók vizumokért az oláh követséget, egyre-másra szaporodnak a vizumok megtagadása miatt emelt panaszok.

Chamberlin nem hajlandó megvizsgáltatni a magyar kisebbségi panaszokat

London, július 4. Az alsóházban ma Buxten azt a kérdést intézte Chamberlainhoz, hajlandó-e az európai béke érdekében a népszövetségi tanácsnak a magyar panaszok megvizsgálására bizottság kiküldését javasolni. Chamberlain így válaszolt: Nem vagyok hajlandó ennek a kezdeményezésnek eleget tenni, ha a kisebbségeknek joguk van panaszra, van megieelő eljárás, hogy ezeket a

panaszokat a népszövetségi tanácsnak tudtára adják. A javasolt vizsgálóbizottság, az én véleményem szerint csak arra vezetne, hogy a már fennálló nehézségeket és kellemetlenségeket még inkább kiélezze. Meg vagyok róla győződve, hogy nem tesz szolgálatot a békének az, aki rövid időre megkötött szerződések revízióját javasolja.

Lemondott a szerb kormány

Belgrád, június 4. A kormány tagjai ma délelőtt 10 órakor rendkívüli minisztertanácsra ültek össze, hogy meg tárgyalják a két kormánypárt, a radikális és a demokratapárt tegnapi határozata által előállott új helyzetet. A két kormánypárt, mint ismeretes, tegnap úgy döntött, hogy a politikai helyzet megoldását, csupán koncentrációs kormány megalakításával tartja keresztülvihetőnek. A minisztertanács egy óra hosszat tartott és 11 órakor Vukicsевич a királyi udvarba sietett, ahol több mint egy óra hosszat tárgyalt Sándor királlyal. Az audencia délután egy óráig tartott és amikor Vukicsевич elhagyta a királyi palotát, közölte az újságírókkal, hogy benyújtotta a királynak az összkormány lemondását, amelyet Sándor király azonnal el is fogadott.

A délután folyamán megkezdődnek a tárgyalások Sándor királynál a zúj koncentrációs kormány kinevezése ügyében. Beavatott politikai körök véleménye szerint a kormányválság ezuttal rendkívül hosszú lesz.

Egy huszonkétéves anya bestiális módon megölte csecsemőjét

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld tegnapi számában részletesen beszámoltunk Szabó Margit 22 éves cseléd lány gyermekgyilkosságai bűnygyéről, aki tudvalevőleg két hónapos gyermekét luggal meggyilkolta. Mint ismeretes, a súlyos anyagi

gondokkal küzdő leányasszony kiadta a gyermekét gondozásra Szatmári Sándorné Szotyori-telepi asszonynak, kinek havi 16 pengőt fizetett. Szabó Margit július 2-án kiment a telepre, hogy gyermekét meglátogassa, de ekkor már

kivitte magával a palackos üvegben előre elkészített marólugoidatot.

Az anya az előre megfontolt terv szerint kivette a bölcsőből gyermekét azon ürüggyel, hogy a kertbe viszi játszani, a higitott zsiroszódából egy borospohárnyit a szájába töltött. Nem sokkal a bestiális merénylet után Szatmáriné észrevette, hogy a kisgyermek hörögni kezd, rögtön telefonált a mentőkért, akik a kisgyermeket kiszállították a klinikára. A gyermekklinikán megállapították, hogy súlyos mérgezési esetről van szó s az esetről jelentést tettek a rendőrségen.

A lelketlen anyát átkísérték az ügyészség fogházába. A gyermekgyilkos anya ellen, akinek gyermeke reggelre meghalt, megindult az eljárás.

Nagy forgalom, kicsi haszon,

régi igazság és könnyen érthető. Kiterjedt vevőkörünket csakis nagy tömegű bevásárlásokkal tudjuk kellőképp ellátni, amely óriási előnyt biztosít ár tekintetében. Saját érdeke tehát, ha árainkat figyelemmel kíséri, mert így számottevő megtakarítást érhet el.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth-u. 15. Fióházlet: Piac-u. 22-24.

Telefon: 22.

Telefon: 1003.

A Déri-téren építik fel a vegyesdandár parancsnokság palotáját

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírtuk már, hogy a keddi napon több miniszteriális kiküldött társaságában Debrecenbe érkezett Véghe Kálmán honvédelmi államtitkár, aki itt a katonai hatóságokkal és a város vezetőivel a laktanya építési ügyekben folytatott fontos tanácskozásokat. Ezeknek a tanácskozásoknak egyik leglényegesebb része a debreceni vegyesdandár parancsnokság új székházának felépítése körül forgott. A vegyes dandár több emeletesre tervezett palotáját tudvalevőleg a Déri

téren akarják felépíteni. Szerdán délelőtt Véghe Kálmán államtitkár a katonai és a városi kiküldöttek társaságában helyszíni szemlét tartott a Déri téren, ezután pedig a város házában bizalmas értekezlet volt, amelyen a vegyesdandár székházának ügye igen kedvezően alakult és most már csaknem bizonyosra vehető, hogy az új székházat a Déri téren építik fel. Hír szerint a palota építését még a nyáron megkezdik és 1929. őszére már be is fejezik az építkezést.

„Hányféle képpen mehet a juhász számaron“

Ifj. Liszt Nándor dr szerzői jogbitorlás címén 3000 pengőre beperelt egy pesti színházat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ifj. Liszt Nándor újságíró szerzői jogbitorlás címén feljelentést tett az „Uj Színház“ tulajdonosai, Upor József és felesége ellen a törvényszéken és ugyanakkor

pesti törvényszéket, hogy szerzői jogbitorlás vétsége címén mondja ki az Uj Színházat bűnösnek, ezenkívül kártérítés címén 3000 pengőben is marasztalja el.

3000 pengő kártérítést is követel. Ifj. Liszt Nándor keresete szerint a „Hajdúföld“ kiadásában megjelent „Tudjátok-e mi a jogrend?“ című krokis-könyvében van egy kroki, melyet jól ismernek lapunk olvasói is. A címe: Hányféle képpen mehet a juhász számaron? Ezt a kroit az év elején Orsolya Erzsébet előadta az Uj Színházban.

A felperes keresete indoklásában elmondta, hogy az Uj Színház harminc estén keresztül szerepeltette műsorán a szóbanforgó kroit, egy estére 100 pengő tiszteletdíj illetve volna meg előadási jog címén és ezért kér 3000 pengő kártérítést az elmaradt hasznon fejében. A budapesti törvényszéken Ragó József dr. törvényszéki bíró előtt ma volt ebben a perben perfelvételi tárgyalás, a felek meghallgatása után az érdemleges tárgyalást szeptemberre tűzték ki.

A krokik előadására azonban — a kereset szerint — az Uj Színház nem kért és nem is kapott a szerzőtől engedélyt és ezért arra kérte a buda-

Előre megfontolt gyilkossággal, rengeteg okirathamisítással vádolják Erdélyi Bélát

Elkészült a vádirat — Százötven tanu bizonyítja Erdélyi Béla bűnösségét

Budapest, július 4. Temesváry Gyula ügyészségi alelnök, az Erdélyi Béla-ügy előadója elkészítette a 84 oldalra terjedő vádiratot Erdélyi Béla és társai bűnügyében. Temesváry a vádiratot átadta Sztrache Gusztáv főügyésznek, aki a vádirat elkészítésével kapcsolatban a következő hivatalos közlést adta ki:

Erdélyi Béla és társai bűnügyében a kir. ügyészség Erdélyi Bélát gyilkosság bűntettének kísérlete, továbbá gyilkosság bűntette címén azzal vádolja, hogy felesége, Forgács Anna életét előre megfontolt szándékból kioltani megkezdte azáltal, hogy Budapesten 1927. év május 20-án és az azt követő napokon veronállal megmérgezte. Az ekként megkezdett cselekményt azonban ama okból, hogy feleségét a szakértő orvosi kezelés akkor megmentette, be nem vehette, azonban feleségét Millstadban 1927. év augusztusában egy szerpentin utról ölési szándékkal letesztelt. Ugyancsak ölési szándékkal veronállal történt megmérgezés után a halál bekövetkezésének siettetése végett 1927. év augusztus 27-én elő-

re megfontolt szándékkal a nyakára szorított zsineggel megfojtotta, megölte.

Ezenkívül vádolja a kir. ügyészség Erdélyi Bélát különböző hamisításokkal, 28 rendbeli magánokirathamisítás bűntettével, 5 közokirathamisítás bűntettére való felbujtás, egy bevégzett s egy megkísérelt csalás bűntettében azzal, hogy 21 váltót és 7 különböző magánokiratot és érettségi bizonyítványt és mezőgazdasági diplomát, egy doktori diplomát és két kazánhasználati engedélyt hamisított. Casalás által egy esetben 16000 pengőt megszerzett, másik esetben pedig 22000 pengőt megszerezni megkísérelt.

— Nyaralók figyelmébe! Woerl, s utikönyvek, valamint Baedeker-féle utikalauzok az összes nyaraló és fürdőhelyekről legújabb kiadásban kaphatók Csáhy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. 8. Telefon: 2—93.

Olvassa a Hajdúföldet!

Mezőgazdasági
petroleum, benzin és gázolaj, valamint amerikai traktorolajok legolcsóbb beszerzési forrása

Magyar Fanto Művek rt.
debreceni kirendeltségénél
Ferenc József-ut 42. a.
Telefon: 7—77. szám.

JÓ REGGELT!

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam:

SALAN MUKI

vagyok.

Figyeljenek rám!

Mától fogva sokszor fogunk találkozni!

A népjóléti miniszter korlátozni óhajtja a fiatalok házasságát

Budapest, július 4. MTI. A népjóléti és munkaügyi miniszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez körrendeletet intézett a fiatalok házasságkötése céljából kiadandó hatósági orvosi bizonyítványok ügyében. A mostani gyakorlat szerint ilyen bizonyítványt a törvényhatóság tisztviselője, kerületi tisztiorvos, a járási orvos és községi vagy körorvos adhatja ki. A népjóléti miniszter az igazságügyminiszterrel és a belügyminiszterrel egyetértve elrendelte, hogy az ilyen bizonyítványt

csak a törvényhatósági tisztiorvos, továbbá a járási orvos és a rt. városok ügyvezető or-

vosa állíthasson ki még pedig minden esetben kizáróan az illetékességi területen lakó, vagy állandó ott tartózkodó egyénekről, tekintettel arra, hogy korai házasságkötések egyes vidékeken feltűnően nagyszámúak. A tul fiatal és fejletlen házasulandók esetleges lezármazói érdekében lehetőleg korlátozni kell a házassági engedély kiadását,

legnagyobb lelkiismerettel és szigorúsággal tartoznak eljárni és a bizonyítványt csak abban az esetben adhatják ki, hogyha a házasulandónak a házassághoz szükséges fejlettsége minden kétséget kizáróan megállapítható.

A „Napkelet“ Liszt Nándor könyvéről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Azt a nagy könyvsikert, mely dr Liszt Nándornak, a Hajdúföld munkatársának „Zokon ne essék“ című új krokis kötetét népszerűvé tette, a sajtóban megjelent kritikák bizonyítják a legékebben. A „Magyarság“, „Magyar Kultúra“, „Uj Nemzedék“, „A Cél“ s a többi fővárosi és vidéki lapok egyértelműleg állapítják meg a Lisztius-krokik irodalmi értékeit. Legutóbb Tormay Cecile kiváló folyóiratának hivatalos irodalmi kritikus írt terjedelmes méltatást a „Zokon ne essék“-ről. A kritikai ismeretetés a szatírákról szóló bevezető rész után e következőket írja:

— Liszt Nándor találó itéletet mond külső és belső ellenségeinkről, ahol kell, magunkról is. Van-e valami elérhető eredménye az ilyen javító célzatu szatíráknak? Aki akár közéletünk visszasságait, akár irodalmi és művészeti téren burjánzó gyalogságait figyeli, úgy találja, hogy a világ bizonyos megkezdett, hogy úgy mondjam: divatos irányban továbbforog „keserű“ levében, bárhogy csipkedi-bunkózzák is irányát a szatirikusok. Ez azonban talán mégis csak látszat. A sok-sok szatíra végre

is annyi sebet ejt tárgyán, hogy egyik-másik halálössé válik. Önismeretre tanít, — tudjuk, hogy aki belátja tévedését, máris a javulás útján van. Liszt Nándor szatirái így egy egészségesebb világnézet, nemzetibb érzés és finomabb izlés eljöveteletét szolgálják. Igen gazdag anyagot ölel fel s versben és prózában felváltva figurázza ki életünk nevetséges elemeit.

— A cím: „Zokon ne essék...“ mintegy azt mondja, hogy végeredményben tréfa az egész, nem kell érte haragudni. A mű azonban, igen helyesen, azt célozza, hogy igenis, essék zokon minden nyilvessző, mert csak így van jogosultsága. A kötetnek vannak igen elmés darabjai, melyek nagy irodalmi műveltségről tesznek tanubizonyosságot. Azt is jelzik, hogy a szerzőben a költő az elmejátékost nem tudja egészen elhallgattatni, mert Liszt Nándor nemcsak szellemes ember, de jeles költő is. Könyve derűs, szép és igaz, mely méltó az elolvasásra.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje a „H A J D Ú F Ö L D“-et!

Dr Zágoni István Debrecenben

Az erdélyi magyarság kiváló vezéralakja, az országos nevű publicista, a kolozsvári Magyar Párt és Székely Társaság elnöke szerdán Debrecenbe érkezett, ahol felkereste a menkült társadalom vezető egyéniségeit. Dr Zágoni István egy napit tartózkodása után Budapestre utazik, ahonnan július 18-án tér vissza Debrecenbe, hogy megtartsa általános érdeklődéssel várt előadását a Nyári Egyetemen.

SEIPEL ELFOGADTA DINGHOFER IGASZÁGÜGYMINISZTER LE-MONDÁSÁT

Bécs, július 4. Dinghofer igazságügyminiszter, a nagynémet párt tagja a Kun Béla ügy miatt lemondott. Seipel kancellár elfogadta Dinghofer igazságügyminiszter lemondását. Az új igazságügyminiszter ismét a nagynémet párt sorából fog kikerülni.

◊

A RENDŐRTISZTI VERSENYEK

Budapest, július 4. A szombathelyi kerületi rendőrfőkapitányság tisztikara által rendezett országos rendőrtiszti sportversenyek során a céllovó csapatversenyben a debreceni kerületi főkapitányság 5. lett, 4340 ponttal.

◊

HORVAY RÓBERT ELŐADÁSA A TANÜGYI KONGRESSZUSON

Budapest, július 4. Az egyetemes tanügyi kongresszuson ma 19 szakosztályban folyt a magyar kultúra fejlesztésének értékes és maradandó munkája.

A középiskolai szakosztályon többek között Horvay Róbert dr a modern nyelvek középiskolai tanításáról tartott értékes előadást.

Intézkedések

a ref. gimnáziumban a jövő tanévre

Beiratkozás, előjegyzés, nyugdíjaztatás, új pályázatok, az V-ik osztály párhuzamosítása

A református gimnáziumba a jövő tanévre július hóban 410 tanuló iratkozott be a II-VIII. osztályba azok közül, akik a folyó tanévben a gimnáziumban sikeresen végezték tanulmányukat. Az I. osztályba július 1. és 2. napján 116 tanuló jegyeztetett elő. A beiratkozások és előjegyzésekből is látható, hogy az I-IV. osztályba a szeptemberi beiratkozás alkalmával még lehet tanulókat felvenni. Egyébként is még hátra vannak azok, akik szeptemberben tesznek javítóvizsgálatot. Az V-VIII. osztályban, ahol párhuzamos osztályok nincsenek, a létszám már az eddig beírt tanulókkal betelt, mert az 1924-iki középiskolai törvény szerint az osztályok létszámát fokozatosan csökkenteni kell 10 év alatt 40-re az eredményes tanítás és nevelés érdekében. A törvény ezen rendelkezése szerint a jövő, 1928-29. tanévre egy-egy osztályba 52 tanulónál többet nem lehet felvenni. Különösen nagy az V-ik osztályba való todulás, úgy, hogy erre való tekintettel a tanári kar határozata értelmében dr. Baltazar Dezső püspök beleegyezésével a jövő tanévre párhuzamos V-ik osztályt fog az intézet felállítani abban az esetben, ha a jelentkezők száma megfelelő lesz, amire biztos kilátás van. Hogy az igazgatóság jóelőre tájékozva legyen, fölkeri mindazokat, akik az V-ik osztályba szándékoznak beiratkozni, hogy július 20-áig minden héten kedden és szombaton okvetlenül jegyeztessék elő magukat az igazgatói irodában. Vidéki tanulók az előjegyzetést levélben is eszközölhetik. S. Szabó József igazgató és Révész Lajos

nyugdíjaztatása folytán a gimnáziumban megüresedett egy magya-latin és egy latin-görög nyelvi rendes tanári tanszék, amelyre dr. Baltazar Dezső püspök a pályázatot augusztus 12-i terminussal meghirdette. A szabály-

szerűen felszerelt pályázati kérvények az egyházközségi elnökséghez címezve a gimnáziumi igazgatósághoz nyújtandók be. Az V-ik osztály párhuzamosításával egy helyettes tanárra is szükség lesz.

Elnapolták a főtárgyalást a „Hajdúföld“-nek Szathmári Zoltán ellen indított sajtóperében

a vádlott szakértőjének távolmaradása miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes sajtóperben tartott folytatólagos főtárgyalást szerdán a törvényszék Jeney-tanácsa. Vádlottként Szathmári Zoltán hirlapíró állott a bíróság előtt, akit vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a „Hajdúföld“ főszerkesztője perelt be rágalmozás, becsületsértés és hitelrontás címén a „Debrecen“-ben megjelent nyilttéri nyilatkozatának sértő kitételei miatt.

AZ ELŐZMÉNYEK

Mint ismeretes, a múlt év februárjában a Csokonai-színház előadta Szathmári Zoltánnak „Enyingi Török Bálint“ című történelmi drámáját, amelyet vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály tárgyilagos kritikában részesített. A darab akkor a közönség előtt is megbukott, mire egy hét múlva Szathmári Zoltán a színház-mozi-ügy ügyével támadást intézett a „Hajdúföld“ ellen, s

felhívta a zsidókat, hogy ne járjanak a mozgóképszínházakba, mert szerinte azoknak jövedelme a „Hajdúföld“ fentartását szolgálja.

Vitéz Kolosváry válaszában viszszautasította az aaptalan kirohanást s rámutatott arra, hogy Szathmári a kedvezőtlen kritika vezette támadásának megírásában. Erre Szathmári Zoltán néhány nap múlva a „Debrecen“-ben nyilttéri rovatában hosszadalmas nyilatkozatot tett közzé, melyben a „Hajdúföldet“ embermarásra alapított sajtóorgánumnként aposztrofálta, valamint vitéz Kolosváry főszerkesztőt is képességeit és emberi érzését illetően sértő kitételekkel illette.

A nyilatkozat miatt vitéz Kolosváry főszerkesztő és a „Hajdúföldet“ kiadó „Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat r. t.“ által indított rágalmozási, becsületsértési és hitelrontási perben szerdán délelőtt 9 órakor tartotta meg a Jeney-tanács a bizonyítás kiegészítése miatt elnapolt második főtárgyalását.

A FŐTÁRGYALÁS

Az első főtárgyalás anyagának ismertetése után Szathmári Zoltán védője, Fényes Endre kérte a „Hajdúföld“ tíz év alatt megjelent 145. — szerinte támadásokat tartalmazó, — kivonatos cikkét felolvasni, amivel azt óhajtotta bizonyítani, hogy a lapot „embermarásra“ alapították. A legépebb, közjegyzőileg hitelesített és szépen bekötött lapkivonatokat felmutatva,

előre is védelmezte Szathmári, egy Dégenfeld grófról írott cikkével kapcsolatban, amelyet a „Hajdúföld“ kegyeletsértő tartalma miatt tett kifogás tárgyává.

Ezután dr Kováts Béla ügyvéd, vitéz Kolosváry főszerkesztő jogi képviselője terjesztette elő nagy alaposággal és széleskörű jogászai szaktudással felépített indítványát. Először is megsemmisítette a védő formális kifogásait, majd rámutatott arra, hogy a vádlott kivonatai, amelyekkel a Hajdúföld „embermarásra történt alapítását“ igyekszik bizonyítani, csupán

töredékek, amelyek kiforgatják a cikkek értelmét,

a humoros rovatban megjelent közlemények, vagy olyan közérdekű kérdésekre vonatkozó állásfoglalások, amelyekbe személyek csak az ügygel fentálló kapcsolatuk folytán kerültek bele. Éppen ezért, bár a bizonyításhoz hozzájárul, az erre nem alkalmas töredékek felolvasását ellenzi, amennyiben ez mégis megtörténne, kéri rájuk vonatkozólag vitéz Kolosváry tanukénti kihallgatását. Hangsúlyozta, hogy

a Hajdúföld tízéves fennállása alatt mindenben követte alapszabályainak a keresztyén-nemzeti gondolat jegyében történt magasztos célkitűzéseit,

cikkeivel mindig a nacionalizmust, a felekezeti békét, a nemzeti kultúrát és a közélet tisztaságát szolgálta, ha támadott, ezeket az eszméket védelmezte, magánügyekkel sohasem foglalkozott s önzetlenül járt el.

Ezt bizonyítja vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főszerkesztő és munkatársainak köztszetelet által övezett társadalmi helyzete is.

Ami vitéz Kolosváry főszerkesztő „egyoldalú képesítését“ illeti, kéri annak bizonyítását, hogy míg Szathmári Zoltán csak hat gimnáziumot végzett és csupán „Intelligenzprüfungot“ tett, ezzel szemben vitéz Kolosvárynak a következő végzettsége van:

Jeles főgimnáziumi érettségi, jog- és államtudományi abszolutorium, kereskedelmi akadémia felsőkereskedelmi tanfolyama, egy szemeszter a miügyetem vegyész-mérnöki fakultásán, vizsgák a Keleti akadémián, tartalékos tiszti iskola, gáz-, repülő és ellenséges propaganda elhárító tanfolyamok, ezenkívül öt év a kolozsvári festő iskolán.

Ez nyilvánvalóan elég sokoldalú tanulmányokra mutat.

Miután Szathmári Zoltán tendenciózusan úgy állította be sértő nyilatkozatának előzményeit, hogy vitéz Kolosváry főszerkesztő rosszakaratú és elfogultsággal kritizálta darabját s ez indította sértő nyilatkozatának megírására, kéri annak megállapítását, hogy főmagánvádló igenis kollégiálisan viselkedett vádlottal szemben a kritika előtti időben, amennyiben

éppen vitéz Kolosváry volt az, aki Szathmári Zoltánt annak kérésére, személyes közbenjárásával bejuttatta az elmeklinikára.

Általános derűtlenség. Szathmári Zoltán: Pardon! Az idegklinikára!

Dr. Kováts Béla: A támadó tehát Szathmári Zoltán volt, aki nem tudta elviselni az igazságos kritikát. Hogy pedig a szinikritika tárgyilagos volt, kéri felolvasni vitéz Kolosvárynak ezidőben írt többi kritikáit is, amelyeket egyazonos művészi szempontok vezettek. Egyben becsatolja Reitz Jánosnak a Tiszántúli Hirlapban megjelent bírálatát, amely

lényegében ugyanazt tartalmazza, mint a vitéz Kolosváryé, valamint az „Alkotás“ című szépirodalmi lap recenzióját, amely még

Az én titkom!
ELIDA
SHAMPOO

erősebb kifogásokkal illeti a szóbanforgó darabot. Ugyanekkor hivatkozva Kardoss színigazgató jelenlétére, kérte a direktor kihallgatását arravatkozólag, hogy a dráma a közönség előtt is megbukott.

ELNAPOLJÁK A TÁRGYALÁST

A bíróság rövid tanácskozás után elrendelte a védő által benyújtott személyvények felolvasását, a kritika után lefolyt polémia ismertetését, elfogadta a benyújtott lap-kritikákat, míg Kardoss Géza meghallgatását és a többi Hajdúföldben megjelent bírálatok felolvasását mellőzni rendelte.

Ezután dr. Zsigmond Ferenc egyetemi magántanár, akit a bíróság az „Enyingi Török Bálint“ értékére és a bírálat tárgyilagosságára vonatkozólag rendelt ki szakértőül, tette le a szakértői esküt. Meghallgatása előtt a védő kérte a védelem ellenszakértőit, Porzolt Kálmán, valamint Papp Károly írásban benyújtott véleményeinek felolvasását.

Dr. Kováts Béla a perrendtartásra hivatkozva ellenezte a felolvasásokat s a bíróság rövid tanácskozás után Porzolt Kálmán távolmaradása miatt a tárgyalást elnapolta.

Atrocitások

Hatósági temetkezési vállalatot kérünk Ekly József érdekében. Tudjuk ugyanis mindannyian, hogy Ekly József a szigorú tárgyilagosság embere és maga is hangsúlyozza, hogy közéleti tevékenységét kizárólag a város érdeke irányítja. Legutóbb például hatósági mozi felállítását követelte a Csokonai-színház felségelyezése javára.

Mint lapzártakor értesülünk, a budapesti hatósági üzemek között legjobban a temetkezési egyesület prosperál s így a város kulturéletét szíven viselő Ekly Józseftől joggal elvárjuk, hogy még a mai nap folyamán pótdíjtványt tesz az Első Debreceni Városi Temetkezési Egyesület felállítására.

Utóvégre is nem a magánemberek tulajdonában levő temetkezési vállalatok boldogulása a fontos, hanem egyes-egyedül a község jövője, melyet egy ilyen nagyszabású akció jövedelméből igen hathatósan lehetne segíyezni...

— Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

HIREK

1928 július 5 (Csütörtök)

Prot.: Enese. Kath.: Z. Antal.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Egyelőre még igen meleg idő, de később zivataros eső, azután nyugatra forduló szelekkel hősültyedés várható.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10 1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Külsővásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

Kormányzói elismerés a volt szörnnyegédnek. A kormányzó elrendelte, hogy különös dicséret elismerését adják tudtul vitéz Magasházy László ezredesnek, a több mint 9 éven át, a válságos, nehéz időkben közvetlen környezetében odaadó hazafias lelkesedéssel tanúsított, szolgálataitért.

Szabadságok a városházán. Dr Vass Károly városi tanácsnok, az elsőfokú iparhatóság vezetője, a hét végén kezdi meg nyári szabadságát. Helyettese a városházán dr Poroszlav László aljegyző lesz. — Dr Bacsoni Sándor polgármesteri titkár pénteken több heti szabadságra megy. Távolléte alatt a polgármesteri titkári teendőket dr Való Antal fogja ellátni.

Wolkenberg Alajos a Pázmány Péter Tudományegyetem új rektora. A hivatalos lap közli, hogy a kultuszminiszter az 1928—29. tanévre Wolkenberg Alajosnak a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem rektorává, Aisleitner Józsefnek hittudományi kari, Kéthly László bárónak orvostudományi kari, Navratil Ákosnak jog- és államtudományi kari és Hekler Antalnak bölcsészettudományi kari dékánná, valamint Farkas Gézának az orvostudományi kar jegyzőjévé történt megválasztását jóváhagyóan tudomásul vette és megerősítette.

Eljegyzés. Pongor Etu hajdunánási övönőt a múlt napokban eljegyezte Fejszcs András biharugrai s. lelkész, Fejszcs Márton hajduböszörményi ref. tanító fia, ki a böszörményi társadalom előtt szorgalmas egyénisége folytán általános megbecsülésnek és kitünő hírűvének örvend.

Barthóky József meghalt. Budapestről jelentik: A magyar irodalomnak gyásza van. Barthóky József valóságos vbtt., ny. államtitkár, a Kisfaludy Társaság és Petőfi Társaság tagja ma délután Budapesten, 63 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Barthóky József kezdeményezésére indult meg a munkásházépítési mozgalom, ő tervezte a gazdasági munkáspénztárt, a gazdasági munkásközvetítést, a községi népkönyvtárakat. Sokat foglalkozott szépirodalommal. Elbeszélő kötetei, amelyek gyors egymásutánban hagyták el a sajtót, mély és nagy figyelmet keltettek, mert Barthóky gazdag munkássága éles tapasztalatait, magyar szívet és minden nemesért lelkesedő lelkét állította irodalmi működésének szolgálatába. Hamarosan legkiválóbb novella íróink sorába emelkedett. Az irodalmi társaságok, így a Kisfaludy és Petőfi Társaság rendes tagjai sorába választotta.

Az Új Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.

STABILIZÁCIÓS MANÓVER

Poincaré: „Vigyázz... Ajjj!”

(„Petit Parisien”)

Mozgalom a vidéki zenekultura érdekében. Ebben az ügyben a városmán Nyiregyháza város polgármestere mozgalmat indított a vidéki városok zenekulturájának fellendítése ügyében. Ebben az ügyben a városházán értekezlet volt, amelyen Debrecen, Miskolc, Békéscsaba, Szeged és Nyiregyháza város zenei életének képviselői is megjelentek. Bencs polgármester indítványára abban állapodtak meg, hogy felhívást intézzenek a Duna—Tisza közti városokhoz, hogy támogassák a vidéki zenekultura fellendítésére kidolgozott tervet.

A muzeumi felügyelőbizottság ülése. Debrecen sz. kir. város muzeumi felügyelő bizottsága július 5-én, csütörtök délután 5 órakor a Déri muzeumban tartja ülését. Az ülés tárgyai: Muzeumi, könyvtári igazgatók időszaki jelentése. Miniszteri leirat Zoltai L. visszatartásáról; a debreceni ref. egyház határozata urasztali felszereléseinek átengedéséről; műemlékek orsz. bizottsága megvételre ajánlja a tolvsvai régi fatornyot; egyéb folyó ügyek.

Csütörtökön délután lesz terezene. A katonazenekar a beállott nagy meleg miatt a szokásos terezenét már nem vasárnap délelben tartja meg, hanem minden héten csütörtökön délután fél 6 órától fél 7 óráig. Eszerint az első délutáni terezene csütörtökön, július 5-én délután fél 6 órától fél 7 óráig lesz a Csokonai-színház terraszán, Nöth Antal katonai főkarmester vezényletével, kiváló műsorral. Miután a késő délutáni órákban a Csokonai-színház környékén kellemes, hűs árnyék van, a zenét élvező közönség szívesen fogadja a délutáni időpontot.

Felvétel internátusba! Debrecen legszébb pontján van a Tiszántúli Ref. Egyházkerületnek főfelügyelete alatt álló Andaházy-Szilágyi Mihály-féle nevelőintézet, hol a Kollégium gimnáziumának növendékei bentlakó felügyelő tanár vezetése mellett nevelkednek. Efelmezés egyelőre nincs, a növendékek azonban a kollégiumi konviktusba járhatnak étkezni. Ágyneműt és evőeszközt (tányér, pohár, kés, villa, kanál) az intézetbe felvett tanulók maguk hoznak. Lakás, fűtés és viágítás díja havi 20 pengő, — az évi lakásdíj négy részletben is fizethető. Jó előmenetelű s igazolt rokonok kedvezményt kaphanak, idegenek csak kivételesen. Felvehetőek csupán a ref. gimnázium növendékei. Folyamodások a folyamodó nevére megcímezett levelező appal együtt augusztus 1-ig a gimnázium igazgatóságához küldendők. Bélyeggel ellátott levelező lap csatolása mellett kérdésekre Nagy Sándor bentlakó felügyelő tanár válaszol (Címe augusztus 20-ig Hajdúhadház) Ertesítés után egy héttel befizetendő 50 pengő egyévi lakásdíj postán a debreceni Ref. Kollégium pénztárába, különben a kért hely foglaltak nem tekinthető.

B. Vattay Margit táncintéze. Ezen foyó hó 10-én deák-kolon veszi kezdetét, Péterfia 30.

A „Debreceni Egységes Pártkör” tagjai részére nyilvános helyiségül megszerezte a nagyerdőn lévő régi cukrázda összes helyiségeit s azokat szombat este 8 órakor kezdődő műsoros estély és társasvacsora keretében mutatják be a tagoknak. Külön meghívók nem boesajítottak ki, de a résztvétel előjegyezni lehet a vigalmi bizottság tagjainál lévő iveken. Vacsora jegy (ital nélkül) 2 pengő 20 fillér. Műkedvelői zenekar játszik. — Ének és zongoraszámok, vacsora után pedig tánc.

Bécsi munkásgyermekek jönnek Debrecenbe nyaralni. A közeli napokban 20 bécsi munkás gyermeke jön Debrecenbe nyaralni, akiket a Népházban a Magoss György intézetben helyeznek el. A polgármester ugyan felhívást intézett a város társadalmához, hogy vállalja el nyaralásra ezeket a gyermekeket, azonban a felhívás teljesen eredménytelen maradt. Ilyen formán a város kénytelen gondoskodni a bécsi osztrák gyermekek elhelyezéséről és ellátásáról. A gyermekek a népjóléti hivatal felügyelete alatt lesznek és a hivatal ellátásuk mellett szórakoztatásukról is gondoskodni fog.

Rádió-műsor. Budapest. Csütörtök délelőtt 9,30 és 11,45: Hírek, közgazdaság. — Közben: 12 órakor déli harangszó az egyetemi templomból. — Utána: Zongorahangverseny. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak, 4,45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 5: Ispanovits Sándor felolvasása: Az ezert ország (Finnország geográfiai, etnográfiai és művelődéstörténeti ismertetése.) 5,30: Öreg Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye, 6,40: Felvidéki költők estje. Közreműködnek: Kosztolányi Dezső, Abonyi Tivadár, Solthy Lilli. Zongorán kísér: Schwalb Miklós, 7,25: Gyors írási tanfolyam (Szlabey Géza tanár.) 8: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult szimfonikus zenekar hangversenye a Budapest Székesfővárosi Állat- és Növénykertből. Vezényel: Komor Vilmos karnagy. — 9,40: Pontos időjelzés, hírek és ügétőversenyeredmények. 11: Művész- és tánclemezek.

Külföld. Bécs (517,2 és 577) délelőtt 11 és délután 4,15: Hangverseny, 5,50: Zenés gyermekóra, 6,05: Operaelőadás közvetítése. Berlin (483,9) délután 5: Zenekari hangverseny, 9,10: Operaelőadás, 10,30: Táncczene, Boroszló (322,6) délután 4,30: Szórakoztató zene, 8,30: A régi és az új Bécs. Zenei képek Majna-Frankfurt (428,6) délután 1,30: Hegedűhangverseny, 4,30: Modern tánczene, 8,15: Operett előadás. Utána német vándoralkó gitárkísérettel. Prága (348,9) délután 7,15: Vidám est, 9: Hangverseny Brünnből, 10: Külföldi propaganda előadás, Róma (447,8) délután 1,30: Kamarazene, 5,30: Zenekari hangverseny, 9: Olasz operettzene. London (361,4) délután 12: Hangverseny, 4: Orgonazene, 4,30 és 6: Táncczene, 7,45: Kamarazene,

Akinek a gyomra faj, bél-működése megrekedt, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehérsárga, keze reszket, emlékezőképessége csökken annál naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza az emésztést és jó közérzetet teremt. A forró égőv országában észlelt orvosi tapasztalatok a Ferenc József víz hatását különösen vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek a váltólással együtt lépnek fel. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és fűszertüzletekben.

Betiltott sajtótermék. A belügyminiszter Budapesten dr Lukács felelős szerkesztésében a kiadásában megjelenő Rendőrségi Lapok c. időszaki sajtótermék megjelenését és terjesztését megtiltotta.

Zongorát vagy pianinót keresek bérbe. Márkus, Hatvan-utca 22.

Játszó gyerekek kilótták a szemét. Különös módon érte baleset Weisz Istvánné rakamazi asszonyt. Tegnap délután a gyümölcsös kertjéből hazamenve a deszkakerítés mellett három fiú Flaubert-puskával célbalőni készült. A gyerekek nem vették észre az arrafelé igyekvő asszonyt és elsütötték a puskát. Az egyik golyó átütötte a kerítést és Weisznének éppen a szemébe fúródott. A szerencsétlenül járt asszonyt beszállították a debreceni klinikára, ahol az egyik szemét azonnal eltávolították.

Óvakodjunk a zsebtolvajoktól. A rendőrség tekintettel az utóbbi időben nagyon elszaporodott zsebtolvajlásokra, arra inti a közönséget, hogy a lehetőség szerint csak olyan zsebben vagy nehezen hozzáférhető helyen tartsa a pénzét piaci vagy más egyéb vásárlásai alkalmával, amelyekhez a tolvajok nem tudnak hozzányulni. Az utóbbi időben különösen a vidékről beözönlő zsebtolvajok nehezítik meg a rendőrség munkáját s addig is, míg a tisztórazzia tart, a hatóság óva inti a publikumot a fokozott elővigyázatosságra.

Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

Ij. Zefinger, Kálvin-tér 4. izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.

TESTEDZÉS

Sportfilm előadás Debrecenben

Bizonyára emlékezetében él még a sportkedvelő közönségnek a „Nemzeti Sport” filmmatinéja, amit a DEAC mutatott be még májusban az Urániában, amelynek minden előadása telt ház előtt pergett le nagy sikerrel.

Most a Nyári Egyetem jóvoltából ismét lesz alkalma újabb filmelőadásban gyönyörködni közönségünknek. A „Nyári Egyetem” ugyanis július 12-én, csütörtökön délután 4, 6 és 8 órai kezdettel az Apolló moziban teljesen új műsorral sportfilmelőadást rendez, amelyet Hadházy Dezső egyetemi testnevelő tanár beszéde vezet be és kíséri magyarázatokkal s amelyet a nagyközönség is megtekinthet alábbi kedvezményes helyárrakkal: Páholy-ülés 80 fillér, szöllye 60 fillér, zártszék 50 fillér, I. hely 30 fillér, II. és III. hely 24 fillér. A sportfilmelőadás felöleli az összes elterjedtebb sport-

ágakat rendes és lassított felvételekben. A sportfilmelőadás műsora: Labdarugásból. A támadás és védelem taktikája. (Érdekes és tanulságos jelenetek a párisi olimpiád labdarugó mérkőzéseinek lassított felvételeiből.) Az 1927. évi Magyar—Osztrák és 1928. évi Magyar—Cseh mérkőzés lefolyása rendes és teleobjektív felvételekben.

Atletikából rendes és lassított felvételekben a rövidtávú futás: Paddock, Körnig, Strey, Van der Berg, Gerő, Hajdu stb. Gátfutás: Lord Burghley, Petteresen, Püspöki, Somfay stb. Rudugrás: Barness, Carr, Sherill, Karlovits, Király, Hadházy stb. Az 1927. évi Páris—Budapest városok közötti verseny legszebb jelenetei.

Uszásból lassított és rendes felvételek a múlt évi Magdeburg—Budapest városközi uszómérkőzésről. A mell-, hát- oldal- és gyorsuszás tempója bemutatva Rademacher, Fröhlich, Heinrich, Benecke, Bárány stb. által.

Vívásból stílus felvételek a francia törvívó világbajnok Caudinról, azonkívül Mészáros—Santelli és dr. Posta—Gerentsér kardvívása.

Tennisből lassított felvételek kiváló magyar bajnokunkról, Kehrling Béláról a tennisjáték összes ütéseivel.

Téli sportokból rendes és lassított felvételek a párisi olimpiai verseny mű- és gyorskorcsolyázó, valamint a bobsleigh versenyéről.

Tornából az 1927. évi tornászajnokai verseny szabadyakorlatai; a BBTE női csapatának ritmikus tornagyakorlatai és lassított felvételek Pelle, Szalay és Péterről korlát- és nyújtógyakorlataikból.

SZINHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök: Gyurkovics fiúk.
Péntek: Gyurkovics fiúk.

A színházi iroda hírei:

Péntekig bezárólag minden este 8 órakor Farkas Imre szenzációs sláger-operettje: Gyurkovics fiúk kerül színre.

Gyurkovics fiúk — kacagás, tánc, móka egész este!

Gyurkovics fiúk — új, pazar díszletek, a bajnai vicinálissal!

Gyurkovics fiúk — Elek Ica, Ferenczy Marián, Torma Gusztó, Halasiné, Antók, Turbók Rózsi, Fülöp Sándor, Rajz János, Mihályi, Szirmai Vilmos fellépte.

Gyurkovics fiúk — slágerszámok: Más vagyok én, mint a többi lány. Éneklő: Ferenczy Marián. Viseld magad szépen, felmegyünk az égbe, csitt, csitt, csitt . . . Ferenczy, Rajz János. Kifordítom a subámat, bévül marad a bubánat . . . Rácz Jancsi zenekarának kíséretével éneklő: Fülöp Sándor. Én Istenem, hogy elszállott. Éneklő: Antók F. Szeretnék egy szép kicsi babát . . . Torma—Antók. Szól a muzsika, megy a Zsuzsika . . . Elek Ica—Rajz. Ti szíj, moja, moja, moja . . . Torma Gusztó—Antók F. Zimberi zombori szép asszony . . . Ferenczy M.—Rajz. Ezer nyolcszázkilencvenhat május . . . Halasiné.

Gyurkovics fiúk — még csak háromszor szerepel műsorán.

Porzolt Kálmán félézázados írói jubiláris előadása szombaton. Csokonai-színház. Rendes helyárak. — Jegyek már válthatók.

Porzolt Kálmán előadó-estje szombaton a színházban. Egy kiváló író és szellemes előadóban fog győ-

nyörködni városunk intelligens közönsége. Porzolt Kálmán, a Petőfi Társaság tagja a Dunántúli Közművelődési Egylet tiszteletbeli elnöke, kiváló színműíró regényíró, az Esti Levelek népszerű Zsolt-ja, a családok és nők védelmezője, a családi pótlék törvényének kezdeményezője, ki kulturális reformokat és ovodákat teremtett, városunkba érkezik egyetlen előadásra. A Víg-színház és Városi Színház diszlokádásai után most egymásután rendeznek az összes kulturavárosok az ősz író javára előadásokat, ki félszázadon át önzetlenül szolgálta a közönséget. Előadják két szindarabját, ezenkívül ő tart szellemes és tartalmas előadásokat, melyekben éppúgy mulattat, mint tanít. A családvédelemről ugyanabban az erkölcsös szellemben beszél. Majd az irodalom, a sajtó, a színeszet világából közöl vidám történeteket. De bármely témáról rögtönöz konferánst, amit a hallgatók nála megrendelnek a jegypénztárhoz adott névtelen levelekben. Az érzelmi és családi összeütközéseknél valóságos lelkidoktori kezelésben részesíti az élet sebesültjeit. Mély gondolatok váltják fel szellemes tréfáit, melyekkel a közönséget mulattatja. A szerelem és házasságon kívül konferál a Bohémvilágból, A színpalak titkairól intimításokat. Félszázad érett tapasztalatai egy derült és erkölcsös világfelfogásban jelentkeznek az ünnepelt szombati jubiláris előadásán a Csokonai-színházban. Jegyek válthatók.

Mozgósínházak közleményei:
Szerda—Csütörtök:

URANIA

Két sláger egy előadásban!

A főszerepben ezer kaland legendás hőse: LUCIANO ALBERTINI:

A huszadik század legnagyobb szélhámosa

(Az Ördögök kapitánya)
Érdekesítő és mulatságos kalandok 8 felvonásban.

Női főszerepben: Vivian Gibson.

A névtelen hajó

dráma 7 felvonásban.
A főszerepben: Shirley Mason és Robert Frazer.

Péntektől! Péntektől!

Az örökké szép

Páris grófnője

mind a négy rész egy előadásban
A főszerepben: Mia May és Emil Jannings.

VIGSZINHÁZ

Két sláger egy előadásban!

Monte Blue és Edna Murphy együttes attrakciója:

A király express

(A gyémánt vonat)
egy székélyes milliárdos kisasszony története 7 felvonásban.

Megelőzi:

A sötét hatalom

dramai történet 6 felvonásban.
A főszerepben: Franklin Farnum.

Péntektől! Péntektől!

Világattrakció!

A filmtechniká leggrandiózusabb alkotása

A bagdadi tolvaj

A főszerepben: Fairbanks Douglas.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.50

Budapest 90.50, Berlin 123.80, Newyork 518.80, London 2529, Páris 20.36, Milano 27.25 és fél, Prága 15.37 és fél, Belgrád 9.13 és ezynyolcad, Bukarest 3.17 és fél, Bécs 73.10, Amsterdam 209.10.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.92—28.07, száz „belga” 80.30—80.60, száz cseh korona 16.68—17.06, száz dán korona 153.40—154, száz dinár 10.01—10.09, száz dollár 570.65—572.65, száz francia frank 22.80—23, száz hollandi forint 230.65—231.65, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz leu 3.48—3.53, száz lira 30.40—30.60, száz német márka 136.95—137.45, száz norvég korona 153.20—153.80, száz osztrák schilling 80.75—81.10, száz spanyol peseta 94.25—94.85, száz svájci frank 110.60—111, száz svéd korona 153.55—154.15 pengő. — A nemesémpiacon a magánforgalomban a 20 koronás aranyat 23.20—23.40, az ezüst egykoronást 0.40—0.44, a forintost 1.10—1.20, az ötkoronást 2.20—2.40 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde.

A készrúpiacra az új búzában igen élénk forgalmat bonyolítanak le s mivel a kínálat bőséges és túlhaladja a keresletet, az árakat

ujból mérsékelni kellett. A 77 kg-os új búzáé származási hely szerint 39.35—29.80 pengővel jegyezték. A tavalyi buza súly és származási hely szerint 30.50—32.30 pengő között mozgott. Az új rozs ára 25.50—25.75 P.

Állatvásár.

A sertésvásárra 1578 darab sertést hajtottak fel. Eladatlan maradt 911 darab. A vásár irányzata nem változott. Árak: Ia öreg zsirsertés 152—154, Ila 135—140, fiatal nehéz 160—162, közép 156—158, könnyű 130—136, szedett közép 146—150, angol urasági 156—170, szedett 140—150, malac 120, szalonna nagyban 166—170, zsír 184—188, hus 180—210, szalonnás hasított sertés 188—196 fillér. — A borjuvásáron felhajtottak 604 borjut és 84 darab anyajuhot. A vásár irányzata élénk volt. Árak: Ia borju 130—144, kivételesen 148, Ila 120—128, anyajuh 64—80 fillér kg-kent.

Ól mot ves z

lapunk kiadóhivatala

József kir. herceg-u. 16.

Ha valódi és tisztá tokaji bort

akar inni, akkor tegyen egy próbát vételt

Gróf Desseffy-féle borüzletben

Szent Anna-utca 5. szám alatt,

a közismert PETRIK KÁROLY üzlete mellett. Hol kizárólag saját termésh borainkat árusítjuk.

Telefon: 8—96.

Gerő Ernő új! Gerő Ernő arégi!

Üzletét újból megnyitotta és a régi szolid alapon vezeti továbbra is!

Raktáron tart: férfi-, fiu- és gyermekruhákat, felöltő trenchedoat kabátokat, gummi és impregnált esőkabátokat a legolcsóbbtól a legjobb kivittelig.

Szabásban, minőségben, árban

a régi elismert cég.

Mielőtt ruhát vásárol, keresse fel cégemet teljes bizalommal és meg fog győződni

olcsó árainmról!

Gerő E. Ernő

férfi ruha áruháza

Piac ucca 69. (Megyeházzal szemben.)

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szög 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szög 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET,
 hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy készpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LEVELEZÉS

„Kolumbusz Kristóf”
 jeligére levél van a kiadóban. 954

Két fiatal
 barnaleány megismerkedne vigkedélyű fiatalemberrel. Levelet a kiadóba „16-18” jeligére. 943

HAZASSÁG

Finomlelkű
 intelligens özvegy vagy elvált uriaszonnal megismerkedne házasságában csalódott férfi. Életviszonyait őszintén feltáró, fényképpel ellátott levelek diszkrétio mellett „Nyár 85” jeligére adandók le a kiadóba. 1866

LAKÁS

Két szoba
 elő- és fürdőszobával augusztus elsőre kiadó, Király-u. 9. 1911

Csinos
 butorozott szoba, mosdószobával azonnal kiadó, Király-u. 9. 1911

Butorozva
 utcai kétszoba, konyha kiadó. — Egyiket lehet üressen. Némethy, Csapó-u. 71. 924

2 SZOBA
 mellékhelyiségekből álló lakást keresek augusztus 1-re kötött olcsó lakbérrel, lelépés ellenében. Cimeket a kiadóba kérek. 872

Király kávéi
 mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

AJÁNLAT

Szalonomat
 áthelyeztem Arany János-utca 6. szám alá. Ugy angol, valamint francia ruhákat is olcsón és pontosan készítek. Bardócz, női szabó. 1839

Fehér
 kalapok 4 pengőtől kaphatók Csobán Mariska, Cserepes-utca 16. 1832

Tanításra
 elfogad középiskolai tanulókat Kovács tanár, Homokkert, Tisza István-utca 4. 1829

Perfekt
 ruhavarrónó 4 P házhoz megy, Péterfia 41. 1828

Sziliczey
 Várady Gyulának a zsidókérdés veszedelmeit és magyar vonatkozásait tárgyaló népszerű könyve „A Sátán karmaiban” könyvtárusi úton már elfogyott, néhány példány még 5 P szerzőnél, Hungária-ut 4. sz. kapható. 1865

Házvezetőnőnek,
 anyahelyettesnek, beteghez menne egyedüli özvegy, Kossuth-u. 47. 1828

Női kalap
 a „Buby” női kalapszalomban, szép, csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pengőtől. Csapó-utca 65., Kisposta mellett. 1772

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadónál, nyomdájában Debrecen, József kir. herceg u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat.

FILE, HIMZÉS,
 kelim, montirozás, festés, függöny összeállítás jutányosan készül Csapó-utca 4. (melléklépcső). Vidéki megrendelést elfogad. 877

ELADÁS

Villanycsillár
 és ebédlő divány eladó, Nap-u. 1., délután 4-5 között. 953

Eladó
 egy rövid zongora, egy modern mangorológép és Singer varrógép, Kandia-u. 6. 952

Szent Anna-utca
 39. sz. a Rónai fűszerüzlet berendezéssel együtt eladó. Értekezni a délutáni órákban dr Payer ügyvédnél, Batthyányi-u. 7. sz. 1830

Hangya-
 részvény eladó. Zivuska, Rákóczi-u. 4. sz. 934

Leánycserkészkalap
 legfinomabb minőségű, alig használt eladó. Cim a kiadóban. 855

Eladó
 jól jövedelmező ház beköltözhető lakással jutányos árért, Darabos 50. Jóvizű kútfúrást és javítást vállalok. 1822

Zongora
 „Productiv Genossenschaft” bérbeadó. Cim kiadóban. 1867

Sirkő-raktár és kőfaragó üzlet
 Debrecen, Piac-u. 58.
KEGYES FERENC.

Előfizetőinkhez!

A „Hajdúföld”-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát, mielőtt nyaralását megkezdi, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni.

Kérem a „Hajdúföld”-et, melyet eddig.....

cimre kézbesítetek, hó től

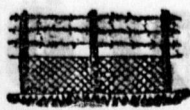
hó.....ig a következő cimre küldeni:

Név:

Uj cim:

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
 Fő-utca 17. sz. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tüskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók!